

An abstract painting featuring a series of stylized, overlapping human figures. The figures are composed of simple geometric shapes like circles and rectangles, filled with various colors such as grey, red, yellow, and blue. The background is a complex composition of large, flat color blocks in shades of blue, yellow, red, and green. In the upper left, there is a large orange circle. In the lower left, a small industrial scene with smokestacks is visible. The overall style is reminiscent of mid-20th-century abstract art.

8 Διεθνείς δραστηριότητες

1. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΥΝΟΜΙΑ: ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΤΗ ΔΙΚΤΥΩΣΗ ΘΕΣΜΩΝ ΣΥΝΗΓΟΡΟΥ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ ΣΤΗ ΝΟΤΙΟΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ

Το πρόγραμμα ΕΥΝΟΜΙΑ ξεκίνησε επισήμως τον Ιανουάριο του 2001, χρηματοδοτούμενο από έκτακτη οικονομική συνεισφορά της ελληνικής κυβέρνησης στη Γενική Διεύθυνση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου του Συμβουλίου της Ευρώπης. Στόχος του εν λόγω προγράμματος είναι να συμβάλει στη δημιουργία και να στηρίξει τη λειτουργία νεοσύστατων θεσμών Ombudsman σε χώρες της Νοτιοανατολικής Ευρώπης. Στις αρχές του 2004 συγκροτήθηκε η νέα Διευθύνουσα Επιτροπή του προγράμματος, στην οποία συμμετέχουν ο Έλληνας Συνήγορος του Πολίτη Γιώργος Καμίνης, ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής Νικηφόρος Διαμαντούρος και ο Επίτροπος του Συμβουλίου της Ευρώπης για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα Thomas Hammarberg. Το πρόγραμμα ΕΥΝΟΜΙΑ υλοποιείται υπό την αιγίδα του Γραφείου του Επιτρόπου του Συμβουλίου της Ευρώπης για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και χρηματοδοτείται αδιαλείπτως από την ελληνική κυβέρνηση σε ετήσια βάση. Στόχος του προγράμματος είναι η συμβολή στη συγκρότηση και η μεσοπρόθεσμη στήριξη των νέων θεσμών Ombudsman, η κατάρτιση και η επιμόρφωση του προσωπικού τους και η δημιουργία άτυπων διεθνών δικτύων για την παρακολούθηση και την ενίσχυσή τους σε βάθος χρόνου. Οι αποφάσεις της Διευθύνουσας Επιτροπής υλοποιούνται από τη μονάδα σχεδιασμού του προγράμματος, η οποία εδρεύει στα γραφεία του Συνηγόρου του Πολίτη και κατευθύνει την ομάδα εμπειρογνομόνων-ειδικών επιστημόνων της Αρχής που μετέχουν στις σχετικές δράσεις.

Το 2007 το πρόγραμμα συνεχίστηκε στην κατεύθυνση της εδραίωσης της συνεργασίας μεταξύ των θεσμών Ombudsman στη Νοτιοανατολική Ευρώπη, επεκτάθηκε όμως και σε δράσεις εκτός Νοτιοανατολικής Ευρώπης, με έμφαση στην περιοχή του Καυκάσου (Αρμενία, Γεωργία), εδραιώνοντας τις προοπτικές συνεργασίας που είχαν εγκαινιαστεί τα προηγούμενα έτη. Στο πλαίσιο των πολυμερών δράσεων του προγράμματος, βασικά μέριμνα παρέμεινε η ανάδειξη συγκεκριμένων θεματικών που απασχολούν το επιστημονικό προσωπικό των Συνηγόρων του Πολίτη σχετικά με την καταπολέμηση της κακοδιοίκησης και την αναζήτηση των καλύτερων δυνατών πρακτικών και εφαρμοσμένων λύσεων, προσαρμοσμένων κατά περίπτωση στις διοικητικές ιδιομορφίες κάθε κράτους.

Το Γραφείο του Επιτρόπου του Συμβουλίου της Ευρώπης για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα Thomas Hammarberg παρέχει σημαντικό δίκτυο επαφών και τεχνογνωσίας και ουσιαστικά έχει αναδείξει το πρόγραμμα ΕΥΝΟΜΙΑ σε βασικό άξονα των δράσεών του που σχετίζονται με τον Ombudsman. Το προσωπικό του Συνηγόρου του Πολίτη, από τη δική του πλευρά, έχει αποκτήσει, μέσω της δραστηριοποίησης σε διεθνές επίπεδο, αξιοσημείωτη πείρα στην οικοδόμηση του θεσμού, με πολλαπλά οφέλη για την Αρχή τόσο στην Ελλάδα όσο και στην ευρύτερη περιοχή.

Στη διάρκεια του 2007 η διεθνής αναγνωρισιμότητα του προγράμματος ενισχύθηκε σημαντικά. Σε αυτό, πέραν των υπόλοιπων δράσεων, συνετέλεσε και η 10η Στρογγυλή Τράπεζα των Ευρωπαίων Συνηγόρων του Πολίτη στο Ζάππειο Μέγαρο.

Εκείνο που χαρακτηρίζει πλέον το περιεχόμενο του προγράμματος είναι ότι όλες οι επί μέρους δράσεις του είναι αποτέλεσμα συγκεκριμένων προτάσεων ομόλογων θεσμών από το εξωτερικό οι οποίες κατατίθενται στη μονάδα σχεδιασμού του Έλληνα Συνηγόρου του Πολίτη. Στη συνέχεια, η μονάδα σχεδιασμού, με τους ανά περίπτωση διεθνείς εταίρους και σε συνεργασία με το Γραφείο του Επιτρόπου του Συμβουλίου της Ευρώπης για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, υλοποιεί τις σχετικές προτάσεις με βάση τη θεματική ιεράρχηση και τις γεωγραφικές προτεραιότητες που έχουν αποφασιστεί. Οι θεσμοί με τους οποίους συνεργάστηκε η Αρχή κατά το 2007 συνέβαλαν ουσιαστικά και οικονομικά στην υλοποίηση των σχετικών δράσεων, με αποτέλεσμα ο κύκλος εργασιών του προγράμματος στη διάρκεια του έτους να αυξηθεί θεματικά. Το σημαντικότερο όφελος από το γεγονός ότι οι δράσεις του προγράμματος είναι αποτέλεσμα διεθνούς διαβούλευσης είναι πως όλοι οι ομόλογοι θεσμοί αντιλαμβάνονται την επιτυχία των δράσεων της ΕΥΝΟΜΙΑΣ και ως δική τους επιτυχία.

Το 2007 πραγματοποιήθηκαν τα παρακάτω συνέδρια, ημερίδες και άλλες εκδηλώσεις, στο πλαίσιο του προγράμματος ΕΥΝΟΜΙΑ:

ΑΠΡΙΛΙΟΣ

Εκδηλώσεις για τα δέκα χρόνια του Έλληνα Συνηγόρου του Πολίτη

Με αφορμή τη δεκαετία από τη δημοσίευση του ιδρυτικού νόμου του Έλληνα Συνηγόρου του Πολίτη, το Γραφείο του Επιτρόπου του Συμβουλίου της Ευρώπης για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα Thomas Hammarberg και ο Συνήγορος του Πολίτη διοργάνωσαν στην Αθήνα, στο Ζάππειο Μέγαρο, την Πέμπτη 12 και την Παρασκευή 13 Απριλίου 2007, τη 10η Στρογγυλή Τράπεζα των Ευρωπαίων Συνηγόρων του Πολίτη (10th Round Table of European Ombudsmen), καθώς και εκδήλωση –αποκλειστικά με έλληνες συμμετέχοντες– με τίτλο «Δέκα χρόνια από την ίδρυση του Συνηγόρου του Πολίτη».

Για πρώτη φορά παρευρέθηκαν σε εκδήλωση στην Ελλάδα όλοι οι Συνήγοροι του Πολίτη από τα κράτη-μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης και οι επικεφαλής των ΕΕΔΑ, συνολικά περίπου 50 αντιπροσωπείες. Τις εργασίες της στρογγυλής τράπεζας τις άνοιξε ο Πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας Κároλος Παπούλιας, την Πέμπτη 12 Απριλίου, και τις έκλεισε ο Υπουργός Εσωτερικών Προκόπης Παυλόπουλος, την Παρασκευή 13 Απριλίου.

Το θέμα της στρογγυλής τράπεζας είναι μείζονος σημασίας για τη διάρθρωση του ευρωπαϊκού θεσμικού εποικοδομήματος, καθώς αφορά στον νέο ρόλο αφενός του Γραφείου του Επιτρόπου του Συμβουλίου της Ευρώπης για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και αφετέρου των εθνικών Συνηγόρων του Πολίτη στη διαδικασία που σχεδιάζεται ενώπιον του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου στο Στρασβούργο, αφότου τέθηκε σε ισχύ το 14ο Πρόσθετο Πρωτόκολλο στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (ΕυρΣΔΑ). Με τις νέες ρυθμίσεις, οι εθνικοί Συνήγοροι του Πολίτη θα αναλάβουν να παρέχουν πληροφορίες και αξιολογήσεις τόσο προς τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα σχετικά με το παραδεκτό της προσφυγής τους στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο, όσο και προς το ίδιο το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, στο οποίο θα μπορούν να εκφράζουν την άποψή τους για τα υπό κρίση ουσιαστικά ερωτήματα που αφορούν στις σχετικές παραβιάσεις. Οι αποφάσεις που ελήφθησαν στη 10η Στρογγυλή Τράπεζα των Ευρωπαίων Συνηγόρων του Πολίτη σηματοδοτούν την αφετηρία μιας νέας θεσμικής προβληματικής και αρχιτεκτονικής των σχέσεων των εθνικών Συνηγόρων του Πολίτη με το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.

Επίσης, τη Δευτέρα 16 και την Τρίτη 17 Απριλίου, στο ξενοδοχείο Royal Olympic, διοργανώθηκε εκδήλωση με τίτλο «Δέκα χρόνια από την ίδρυση του Συνηγόρου του Πολίτη».

Στο πρώτο μέρος της εκδήλωσης έγινε αναδρομή στις σχετικές συζητήσεις που διεξήχθησαν στο Ελληνικό Κοινοβούλιο όταν υιοθετούνταν ο ιδρυτικός νόμος του Συνηγόρου του Πολίτη, στην οποία μετείχαν οι εισηγητές του νόμου εκ μέρους όλων των κοινοβουλευτικών κομμάτων (Προκόπης Παυλίδης, Αλέκος Παπαδόπουλος, Αντώνης Σκυλιλάκος, Φώτης Κουβέλης). Τη δεύτερη ημέρα της εκδήλωσης, διεξήχθησαν δύο συνεδρίες, στις οποίες συμμετείχαν εξέχοντες έλληνες νομικοί και πολιτικοί επιστήμονες (Αντώνης Μανιτάκης, Νικηφόρος Διαμαντούρος, Ευάγγελος Σπηλιωτόπουλος, Γιώργος Παπαδημητρίου, Ηλίας Νικολακόπουλος, Καλλιόπη Σπανού).

ΙΟΥΝΙΟΣ

Στις 11, 12 και 13 Ιουνίου 2007 πραγματοποιήθηκε επίσκεψη του Συνηγόρου του Πολίτη της Αρμενίας και τριμελούς αντιπροσωπείας του θεσμού στα γραφεία του Συνηγόρου του Πολίτη της Ελλάδας, στο πλαίσιο της δικτύωσης θεσμών Συνηγόρου του Πολίτη στις χώρες του Καυκάσου. Οι δύο Συνήγοροι του Πολίτη αποδίδουν εξαιρετική σημασία στις διμερείς τους επαφές με στόχο την ανταλλαγή εμπειριών σε θέματα εργασίας και λειτουργίας της Αρχής. Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε σε ζητήματα μεταναστευτικής πολιτικής, ιθαγένειας και δικαιωμάτων των μειονοτήτων, καθώς και στον ρόλο του θεσμού σε σχέση με τη δικαστική εξουσία.

Την Τρίτη 12 Ιουνίου διεξήχθη στα γραφεία του Συνηγόρου του Πολίτη εκδήλωση με θέμα «The role of the Ombudsman in Armenia» («Ο ρόλος του Συνηγόρου του Πολίτη στην Αρμενία»), με ομιλητή τον Συνήγορο του Πολίτη της Αρμενίας Armen Harutyunyan.

ΙΟΥΛΙΟΣ–ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ

Από τις 30 Ιουλίου έως τις 3 Αυγούστου πραγματοποιήθηκε επίσκεψη εργασίας του Συνηγόρου του Πολίτη Γιώργου Καμίνη, της Βοηθού Συνηγόρου υπεύθυνης για τον Κύκλο Ποιότητα Ζωής Χρυσής Χατζή και του υπευθύνου του προγράμματος ΕΥΝΟΜΙΑ Δημήτρη Χριστόπουλου, στα γραφεία του ομόλογου θεσμού της Γεωργίας, στην Τιφλίδα. Πρόκειται για τη δεύτερη συνάντηση των δύο θεσμών, η οποία ακολούθησε την επίσκεψη στην Ελλάδα της αντιπροσωπείας του Γεωργιανού Συνηγόρου του Πολίτη, με επικεφαλής τον Sozer Subari, που πραγματοποιήθηκε τον Ιούνιο του 2006. Η ελληνική αντιπροσωπεία συναντήθηκε με το προσωπικό της γεωργιανής Αρχής, εκπροσώπους θρησκευτικών μειονοτήτων στη Γεωργία και μέλη της ελληνικής κοινότητας στη χώρα. Ο Γιώργος Καμίνης και ο Sozer Subari συμφώνησαν να επεκτείνουν τη συνεργασία τους στο πλαίσιο του προγράμματος ΕΥΝΟΜΙΑ συνδιοργανώνοντας ένα διεθνές συνέδριο με τίτλο «Minorities before the Ombudsman» («Μειονότητες και Συνήγορος του Πολίτη»), το καλοκαίρι του 2008, στην Τιφλίδα, για τη 10η επέτειο της ίδρυσης του γεωργιανού θεσμού.

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ

Στις 17 και 18 Σεπτεμβρίου το πρόγραμμα ΕΥΝΟΜΙΑ, σε συνεργασία με τον Βούλγαρο Συνήγορο του Πολίτη, οργάνωσε στη Σόφια διεθνές σεμινάριο με θέμα «The Ombudsman's intervention between the principles of legality and good governance» («Η διαμεσολάβηση του Συνηγόρου του Πολίτη: μεταξύ της αρχής της νομιμότητας και της αρχής της χρηστής διοίκησης»). Στις εργασίες συμμετείχαν αντιπροσωπείες από 30 αντίστοιχους θεσμούς. Μεταξύ αυτών ήταν ο Ευρωπαϊός Διαμεσολαβητής και οι Συνήγοροι του Πολίτη από την Αλβανία, την Αυστρία, το Βέλγιο, την Κύπρο, τη Γεωργία, την Ολλανδία, τη Νορβηγία, τη Σερβία, τη Σουηδία, την ΠΓΔΜ κ.α. Στόχος του σεμιναρίου ήταν η ανάδειξη και η

επεξεργασία ενός προβληματισμού σχετικά με τους θεμελιώδεις όρους με βάση τους οποίους ο Συνήγορος του Πολίτη αρθρώνει τον θεσμικό του λόγο και παρεμβαίνει: την αρχή της νομιμότητας και την αρχή της χρηστής διοίκησης. Διερευνήθηκαν –με συγκριτικά παραδείγματα από το έργο όλων των συμμετεχόντων– οι σχέσεις των δύο αρχών, οι επί μέρους ιεραρχήσεις στις οποίες προβαίνουν οι Συνήγοροι του Πολίτη στην καθημερινή τους δράση, το ουσιαστικό περιεχόμενο της αρχής της χρηστής διοίκησης και οι βέλτιστες πρακτικές για την προώθησή της σε ευρωπαϊκό επίπεδο μέσω των παρεμβάσεων των Συνηγόρων του Πολίτη. Επικεφαλής της ελληνικής αντιπροσωπείας ήταν ο Συνήγορος του Πολίτη Γιώργος Καμίνης, και συμμετείχαν ο Δημήτρης Βερέμης, ο Δημήτρης Χριστόπουλος, η Μαρία Αποστόλου και η Μαρία Παιένση.

Ύστερα από αίτημα της αποστολής του ΟΑΣΕ προς την ΕΥΝΟΜΙΑ, το διάστημα 12–14 Σεπτεμβρίου 2007, ο ειδικός επιστήμονας Νίκος Βίττης επιμόρφωσε τα στελέχη του Συνηγόρου του Πολίτη του Μαυροβουνίου ως προς τον χειρισμό υποθέσεων που σχετίζονται με την προστασία του περιβάλλοντος. Η επιμόρφωση επικεντρώθηκε στον τρόπο με τον οποίο η ελληνική Αρχή έχει αντιμετωπίσει τα θέματα εναρμόνισης του δικαίου της χώρας με το περιβαλλοντικό δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η τελευταία ημέρα αφιερώθηκε στα προβλήματα και τις ιδιαιτερότητες των αναφορών οι οποίες έχουν κατατεθεί στον Συνήγορο του Πολίτη του Μαυροβουνίου, καθώς και σε γενικότερα περιβαλλοντικά ζητήματα που ενδιαφέρουν την κοινή γνώμη της χώρας. Ακολούθησε ανταλλαγή απόψεων για τον τρόπο χειρισμού των υποθέσεων και συγκεκριμένα τον διαμεσολαβητικό ρόλο του Συνηγόρου του Πολίτη, καθώς και για τη δυνατότητα να αναπτυχθούν δράσεις που θα αποσκοπούν στην περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον για το σεμινάριο έδειξαν τα έντυπα μέσα μαζικής ενημέρωσης του Μαυροβουνίου.

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ

Από τις 3 έως τις 7 Οκτωβρίου αντιπροσωπεία του Συνηγόρου του Πολίτη της Ελλάδας (αποτελούμενη από τους ειδικούς επιστήμονες Μαρία Καραγιώργου, Αθηνά Κουτρούμνη και Σωτήρη Στασινό) επισκέφθηκε τα γραφεία του Συνηγόρου του Πολίτη της Αρμενίας, στο Ερεβάν. Η ελληνική αντιπροσωπεία ενημερώθηκε από τον Αρμένιο Συνήγορο του Πολίτη Armen Harutyunyan για την ανάπτυξη του θεσμού και την εδραίωσή του στο πολιτικό και το διοικητικό σύστημα της Αρμενίας. Στις 5 και 6 Οκτωβρίου η ελληνική αντιπροσωπεία παρακολούθησε το διεθνές συνέδριο «International experience of the cooperation between Constitutional Courts and Ombudsmen in the field of ensuring and protecting human rights» («Σχέση Συνταγματικών Δικαστηρίων με τους θεσμούς Ombudsman για την προάσπιση των δικαιωμάτων του ανθρώπου»), στο οποίο παρουσίασε εισήγηση ο Έλληνας Συνήγορος του Πολίτη Γιώργος Καμίνης.

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

Στις 7 και 8 Δεκεμβρίου 2007 διοργανώθηκε στο Ναύπλιο ευρωπαϊκή συνάντηση εργασίας με θέμα «Lifting the barriers of social participation: Roma population cases before the Ombudsman» («Παραμερίζοντας τα εμπόδια της κοινωνικής συμμετοχής: υποθέσεις Ρομά ενώπιον του Συνηγόρου του Πολίτη»). Η συνάντηση είχε αποκλειστικό στόχο να αναδείξει τα δομικά ζητήματα κοινωνικού αποκλεισμού που αποτελούν τις βασικές αιτίες των προβλημάτων στις σχέσεις των Τσιγγάνων με τη διοίκηση και τον υπόλοιπο πληθυσμό τόσο στην Ελλάδα όσο και στην Ευρώπη. Ο Συνήγορος του Πολίτη εντάσσει σε αυτή την κατηγορία ζητημάτων τη δημοτολογική κατάσταση του τσιγγάνικου πληθυσμού, το θέμα της

ασφαλούς στέγασής του και το ζήτημα της πρόσβασης των Τσιγγανοπαίδων στην εκπαίδευση. Αυτά τα θέματα αποτέλεσαν αντικείμενο ειλικρινούς διαλόγου ανάμεσα σε εμπειρογνώμονες ευρωπαϊκών οργανισμών, Συνηγόρους του Πολίτη από την Κεντρική και τη Νοτιοανατολική Ευρώπη, εκπροσώπους της κεντρικής διοίκησης, αξιωματούχους της τοπικής αυτοδιοίκησης και, τέλος, εκπροσώπους της κοινωνίας των πολιτών, μη κυβερνητικούς οργανισμούς προστασίας δικαιωμάτων των Τσιγγάνων και φορείς αυτοοργάνωσης των Τσιγγάνων. Στόχος του Συνηγόρου του Πολίτη –και κατ’ ουσίαν απολογισμός της συνάντησης αυτής– θα είναι συγκεκριμένες προτάσεις για οργανωτικές, λειτουργικές και ενδεχομένως νομοθετικές τροποποιήσεις, τις οποίες θα κάνει ο Συνήγορος του Πολίτη όταν επεξεργαστεί το σχετικό υλικό. Εν προκειμένω, κοινή ήταν η πεποίθηση των συμμετεχόντων ότι ο Συνήγορος του Πολίτη, λόγω της ιδιόζουσας θέσης του, από την οποία έχει εποπτεία του συνόλου της δημόσιας διοίκησης, είναι το όργανο που κατ’ εξοχήν διαθέτει την ικανότητα για ολιστική θεώρηση γενικά των προβλημάτων των Τσιγγάνων, αλλά και εκείνων που δημιουργούνται στις σχέσεις τους με τη διοίκηση και τον υπόλοιπο πληθυσμό.

2. ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΠΟΥ ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΕ Ο ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

Στρογγυλή τράπεζα με θέμα «Ένταξη μεταναστών και μηχανισμοί διαμεσολήθνης και διαβούλευσης»

Ο Συνήγορος του Πολίτη, σε συνεργασία με την Ολλανδική Πρεσβεία, πραγματοποίησε στις 15.2.2007 συνάντηση εργασίας με θέμα «Integration of immigrants and mechanisms for intervention and consultation» («Ένταξη μεταναστών και μηχανισμοί διαμεσολήθνης και διαβούλευσης»), στην οποία συμμετείχαν φορείς της ελληνικής και της ολλανδικής δημόσιας διοίκησης (κεντρικής και τοπικής αυτοδιοίκησης), ΜΚΟ, οργανώσεις μεταναστών και στελέχη του Έλληνα και του Ολλανδού Συνηγόρου του Πολίτη. Στην εκδήλωση ήταν παρόντες και απηύθυναν χαιρετισμό ο Συνήγορος του Πολίτη Γιώργος Χαμίνης και ο Πρέσβης της Ολλανδίας στην Ελλάδα Hans Förster.

Συντονιστής της συνάντησης εργασίας ήταν ο Βοηθός Συνήγορος του Πολίτη στον Κύκλο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου Ανδρέας Τάκης, ο οποίος παρουσίασε και το πλαίσιο των εργασιών –επισημαίνοντας ότι η κοινωνική ένταξη των μεταναστών αποτελεί προτεραιότητα τόσο της ευρωπαϊκής όσο και της εθνικής πολιτικής των κρατών-μελών της ΕΕ– και επιχείρησε να αξιολογήσει τον βαθμό ωριμότητας των χωρών της ΕΕ ως προς την ένταξη των μεταναστών, διακρίνοντάς τις σε παλαιές και νέες χώρες υποδοχής και αναφέροντας αντίστοιχα τα παραδείγματα της Ολλανδίας και της Ελλάδας. Σχετικά με την Ελλάδα, ο Ανδρέας Τάκης τόνισε την έλλειψη κοινωνικών δράσεων για την ένταξη των μεταναστών. Αναφέρθηκε επίσης στην αναγκαιότητα ο κοινωνικός διάλογος να θίξει και άλλα προβλήματα εκτός από τα υφιστάμενα της διαδικασίας χορήγησης και ανανέωσης αδειών διαμονής και της νομιμοποίησης των παράνομων μεταναστών, και τόνισε ιδιαίτερα την ανάγκη να συμμετάσχουν στον διάλογο οι φορείς της διοίκησης και της κοινωνίας των πολιτών, συμπεριλαμβανομένων των μεταναστών. Η συνάντηση κάλυψε τρεις επί μέρους θεματικές ενότητες. Η πρώτη αφορούσε στο τοπίο που διαμορφώνουν η κοινοτική και η εθνική πολιτική κοινωνικής ένταξης. Η δεύτερη εστίασε στην πρακτική και τα πρότυπα διαμεσολήθνης που αναπτύσσουν αφενός οι Συνήγοροι του Πολίτη της Ολλανδίας και της Ελλάδας σε θέματα ένταξης, αφετέρου οι οικείοι φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης (Άμστερνταμ/Αθήνα). Η τρίτη ενότητα αφορούσε στον ρόλο των μεταναστευτικών οργανώσεων και των ΜΚΟ στη διαδικασία ένταξης των μεταναστών, και ιδίως στη συμμετοχή τους στη δημόσια διαβούλευση για τη μεταναστευτική πολιτική στις χώρες υποδοχής.

3. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ

Στο πλαίσιο της δραστηριοποίησης του Συνηγόρου του Πολίτη για την εκπλήρωση της αποστολής του και την υλοποίηση των στόχων του σε διεθνές επίπεδο, τα στελέχη του συμμετείχαν και κατά το 2007, με ομιλίες, διαλέξεις και παρεμβάσεις, σε ικανό αριθμό επιστημονικών συναντήσεων (συνέδρια, ημερίδες), τις οποίες διοργάνωσαν σχετικοί φορείς του δημοσίου και του ιδιωτικού τομέα. Στην παρούσα ενότητα αναφέρεται η σχετική δραστηριότητα του Συνηγόρου του Πολίτη και των Βοηθών Συνηγόρων.

Ο ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

- Συμμετείχε στη Συνάντηση των Ευρωπαίων Ombudsmen, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 10–11 Ιανουαρίου στο Βερολίνο. Η εκδήλωση διοργανώθηκε από το Διεθνές Ινστιτούτο Ombudsmen, τα Ευρωπαϊκά Εθνικά Ιδρύματα για την Προαγωγή και Προστασία των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και από τον Επίτροπο του Συμβουλίου της Ευρώπης για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα. Η Συνάντηση των Ευρωπαίων Ombudsmen είχε τίτλο «Preparatory meeting between European Commissioner for Human Rights and Ombudsmen of european states» («Προκαταρκτική συνάντηση μεταξύ του Επιτρόπου του Συμβουλίου της Ευρώπης για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και των Συνηγόρων του Πολίτη των ευρωπαϊκών κρατών»).
- Συμμετείχε στη συνάντηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κατά του Ρατσισμού και της Μισαλλοδοξίας (ECRI) που έγινε στο Στρασβούργο από τις 21 έως τις 23 Φεβρουαρίου. Το θέμα της ομιλίας του Έλληνα Συνηγόρου του Πολίτη ήταν «All human beings are born free and equal in dignity and rights» («Όλοι οι άνθρωποι γεννιούνται ελεύθεροι και ίσοι, με αξιοπρέπεια και δικαιώματα»).
- Συμμετείχε στο συνέδριο για την 25η επέτειο της ισπανικής Αρχής, το οποίο έλαβε χώρα στη Μαδρίτη στις 22 Ιουνίου και είχε θέμα «The role of the Ombudsman Institution, as a guarantee of citizens' human rights and freedoms, in the consolidation of the democratic system» («Ο ρόλος του θεσμού του Συνηγόρου του Πολίτη ως εγγύηση των δικαιωμάτων και των ελευθεριών των πολιτών στην εμπέδωση του δημοκρατικού συστήματος»).
- Συμμετείχε σε συνέδριο που πραγματοποιήθηκε από τις 5 έως τις 7 Οκτωβρίου στο Ερεβάν της Αρμενίας, με θέμα «The role of the Constitutional Court and Human Rights Defender in human rights protection issues» («Ο ρόλος του Συνταγματικού Δικαστηρίου και του Υπερασπιστή των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων σε ζητήματα προστασίας ανθρωπίνων δικαιωμάτων»).
- Συμμετείχε στο 6ο Σεμινάριο των Συνηγόρων του Πολίτη των Κρατών-Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Υποψήφιων Χωρών, που διοργανώθηκε στις 14–16 Οκτωβρίου από τον Συνήγορο του Πολίτη της Γαλλίας, στο Στρασβούργο, και είχε θέμα τη δημόσια διοίκηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση («Rethinking good administration in the European Union»). Ο Συνήγορος του Πολίτη Γιώργος Καμίνης συμμετείχε σε συζήτηση στοργυλής τράπεζας με θέμα «Free movement of persons: what are the problems and how do Ombudsmen deal with them» («Ελεύθερη μετακίνηση των ατόμων: ποια είναι τα προβλήματα και πώς τα διαχειρίζονται οι Ombudsmen»).
- Συμμετείχε, παρουσιάζοντας σχετική εισήγηση, στις 14 Μαΐου – ύστερα από πρόσκληση της Επιτροπής Διοικήσεως της Κύπρου Ηλιάνας Νικολάου – σε ημερίδα που διεξήχθη στη Λευκωσία με θέμα «Ο ρόλος της Αστυνομίας στη σύγχρονη δημοκρατία».
- Στο πλαίσιο της ανάπτυξης των διμερών επαφών των ομόλογων θεσμών και της ανταλ-

ηλαγής εμπειριών, πραγματοποιήθηκε επίσημη επίσκεψη του Συνηγόρου του Πολίτη στον Ιταλό ομόλογό του της περιοχής της Τοσκάνης Giorgio Morales (28.1.2007–5.2.2007). Επίσης, στις 2 Φεβρουαρίου, ο Γιώργος Καμίνης έδωσε διάλεξη στο Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο της Φλωρεντίας.

- Στις 22 Μαρτίου ο επικεφαλής του τομέα Σχέσεων Κράτους-Πολίτη του Διαμεσολαβητή της Ταϊλάνδης επισκέφθηκε τα γραφεία της Αρχής και ενημερώθηκε για τη λειτουργία και τις αρμοδιότητες του Συνηγόρου του Πολίτη.

ΟΙ ΒΟΗΘΟΙ ΣΥΝΗΓΟΡΟΙ

- Ο Βοηθός Συνήγορος του Πολίτη Ανδρέας Τάκης εκπροσώπησε τον Συνήγορο του Πολίτη σε συνέδριο που διοργάνωσε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στις Βρυξέλλες, στις 25 και 26 Οκτωβρίου, με θέμα «50 years of gender equality law» («50 χρόνια ισότητας των φύλων»).
- Ο Βοηθός Συνήγορος του Πολίτη Γιώργος Μόσχος διετέλεσε πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Δικτύου Συνηγόρων του Παιδιού (European Network of Ombudsmen for Children/ENOC) από τον Απρίλιο του 2006 έως τον Σεπτέμβριο του 2007. Με την ιδιότητα αυτή ο Γιώργος Μόσχος συμμετείχε σε σειρά διεθνών συναντήσεων, με στόχο την προαγωγή των δικαιωμάτων του παιδιού: Στις 17 Απριλίου συμμετείχε σε Κοινή Ακρόαση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου με θέμα «Towards a european strategy on children's rights» («Προς μια ευρωπαϊκή στρατηγική για τα δικαιώματα του παιδιού»). Στις 3–4 Ιουνίου συμμετείχε ως ομιλητής στην πρώτη συνάντηση του Ευρωπαϊκού Φόρουμ για τα Δικαιώματα του Παιδιού, που έγινε στο Βερολίνο, στο πλαίσιο της Γερμανικής Προεδρίας της ΕΕ. Στις 5–7 Ιουλίου προήδρευσε σε συναντήσεις ομάδων εργασίας του Ευρωπαϊκού Δικτύου Συνηγόρων του Παιδιού στις Βρυξέλλες, με αντικείμενο την εκπόνηση δημόσιας θέσης για τα παιδιά με ειδικές ανάγκες. Στις 19–21 Σεπτεμβρίου συμμετείχε στο Ετήσιο Συνέδριο των Ευρωπαίων Συνηγόρων για το Παιδί στη Βαρκελώνη («11th ENOC Annual Meeting, Barcelona»), όπου ολοκληρώθηκε η θητεία του ως προέδρου. Στη συνάντηση αυτή παρουσίασε εισήγηση με θέμα «Good practice of protection and promotion of children's rights in Greece» («Καλές πρακτικές προαγωγής των δικαιωμάτων του παιδιού στην Ελλάδα»).
- Στις 4–6 Φεβρουαρίου ο Γιώργος Μόσχος συμμετείχε ως εμπειρογνώμων στη συνάντηση της Προπαρασκευαστικής Επιτροπής για την 22η Διάσκεψη των Υπουργών Παιδείας του Συμβουλίου της Ευρώπης στο Στρασβούργο, για την προετοιμασία κειμένου με θέμα «Children's rights in a european perspective» («Τα δικαιώματα του παιδιού σε μια εκπαιδευτική προοπτική»). Στη συνέχεια, στις 3–5 Μαΐου, εισηγήθηκε το θέμα αυτό στη διάσκεψη που πραγματοποιήθηκε στην Ισταμπούλ, η οποία είχε θέμα «Building a more humane and inclusive Europe: role of education policies» («Οικοδομώντας μια Ευρώπη πιο ανθρώπινη, χωρίς κοινωνικό αποκλεισμό: ο ρόλος της εκπαιδευτικής πολιτικής»).
- Στις 17–18 Σεπτεμβρίου ο Γιώργος Μόσχος συμμετείχε ως ομιλητής σε διεθνές συνέδριο στο Στρασβούργο με θέμα «International justice for children» («Η πρόσβαση των ανηλίκων στη διεθνή δικαιοσύνη»), το οποίο διοργανώθηκε από το Συμβούλιο της Ευρώπης.
- Στις 11–12 Νοεμβρίου ο Γιώργος Μόσχος συμμετείχε σε διηπειρωτική συνάντηση Συνηγόρων του Παιδιού στη Φλωρεντία, που την οργάνωσε το Innocenti Research Center της UNICEF, με σκοπό την προετοιμασία παρέμβασης εν όψει της 2ης Ειδικής Συνόδου για τα Παιδιά του ΟΗΕ, η οποία διεξήχθη έναν μήνα αργότερα στη Νέα Υόρκη. Στη συνάντηση της Φλωρεντίας συζητήθηκε επίσης το πλαίσιο διαρκούς συνεργασίας, σε παγκόσμιο επίπεδο, και ενδυνάμωσης των ανεξάρτητων Αρχών που είναι αρμόδιες για την προάσπιση και την προαγωγή των δικαιωμάτων του παιδιού.

4. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ

- **Συμμετοχή της Αρχής σε σεμινάριο για την παράνομη διακίνηση γυναικών και παιδιών**
Στις 8 Φεβρουαρίου 2007, στο Ερεβάν της Αρμενίας, η ειδική επιστήμονας του Συνηγόρου του Πολίτη Αιμιλία Πανάγου εκπροσώπησε την Αρχή στο σεμινάριο με τίτλο «Legal guarantees against human trafficking» («Νομοθετικές εγγυήσεις κατά της εμπορίας ανθρώπων») με την εισήγησή της «Women, victims of human trafficking – case studies» («Γυναίκες θύματα εμπορίας»). Στην παρουσίαση αναφέρθηκαν παραδείγματα χειρισμού υποθέσεων trafficking από την Αρχή, καθώς και πρόσφατα ερευνητικά δεδομένα. Το σεμινάριο, που είχε αντικείμενο την επιμόρφωση νομικών για το κράτος δικαίου και την υποστήριξη των αναγκαίων νομοθετικών ρυθμίσεων στην Αρμενία, υλοποιήθηκε από το Ευρωπαϊκό Κέντρο Δημοσίου Δικαίου στο πλαίσιο του προγράμματος «Ξενοφών».
- **Συμμετοχή της Αρχής σε σεμινάριο για τεχνικές εκπαίδευσης-διαμεσολάβησης**
Στις 18–20 Ιουνίου 2007, στο Καλίνινγκραντ της Ρωσίας, η ειδική επιστήμονας του Συνηγόρου του Πολίτη Αιμιλία Πανάγου συμμετείχε ως εκπρόσωπος της Αρχής στο τριήμερο σεμινάριο με τίτλο «Training of judges and court administrators II – Europeaid» («Εκπαίδευση δικαστών και δικαστικών υπαλλήλων II – Πρόγραμμα Europeaid»). Στην εισήγησή της, με θέμα «Training techniques» («Μέθοδοι εκπαίδευσης ενηλίκων»), αναφέρθηκαν τεχνικές εκπαίδευσης ενηλίκων και τεχνικές διαμεσολάβησης μέσα από την παρουσίαση υποθέσεων τις οποίες χειρίζεται η Αρχή. Το σεμινάριο υλοποιήθηκε από την Acojuris (Agence de coopération juridique internationale in France).
- **Συμμετοχή της Αρχής σε διημερίδα για θέματα που αφορούν στους κινητικά ανάπηρους**
Στις 6 Νοεμβρίου 2007, στα γραφεία του Συνηγόρου του Πολίτη, πραγματοποιήθηκε εκδήλωση στο πλαίσιο της διημερίδας «Γνωριμίας, επικοινωνίας και διαλόγου της Ομοσπονδίας Παραπληγικών Μαυροβουνίου και της κυβέρνησης του Μαυροβουνίου με την ελληνική εμπειρία και πρακτική», την οποία διοργάνωσε ο Διεθνής Ανθρωπιστικός Οργανισμός των Ορθοδόξων Χριστιανών (International Christian Orthodox Charities/IOCC) και συγκεκριμένα το Τμήμα Ελλάδας και το Τμήμα Μαυροβουνίου. Στην εκδήλωση συμμετείχαν ειδικοί επιστήμονες του Συνηγόρου του Πολίτη, οι οποίοι αναφέρθηκαν σε ζητήματα κοινωνικής προστασίας των κινητικά αναπήρων, προσβασιμότητας των ΑμεΑ κ.λπ.